

Deklaratë e parimeve në lidhje me trajtimin e personave të privuar nga liria në kontekstin e sëmundjes së virusit Corona: pandemisë (COVID-19)

20 March 2020

(perkthim jo-zyrtar)

Pandemia e sëmundjes e virusit Corona (COVID-19) ka krijuar sfida të jashtëzakonshme për autoritetet e të gjitha shteteve anëtare të Këshillit të Evropës. Sfida specifike dhe intensive po ndeshen nga personeli që punon në vende të ndryshme të privimit të lirisë, duke përfshirë institucionet e paraburgimit policor, institucionet e burgjeve, qendrat e ndalimit të imigracionit, spitalet psikiatrike dhe shtëpitë e kujdesit shoqëror, si dhe në objektet ose zonat e ndryshme të reja, të krijuara për të vendosur njerëzit në karantinë. Ndërsa pranon domosdoshmërinë e qartë për të ndërmarrë veprime të forta për të luftuar COVID-19, KPT duhet të kujtojë të gjithë aktorët për natyrën absolute të veprimit të ndalimit të torturës dhe trajtimit çnjerëzor ose poshtëruës. Masat mbrojtëse nuk duhet kurre të rezultojnë në një trajtim çnjerëzor ose degradues të personave të privuar nga liria. Sipas mendimit të KPT, parimet e mëposhtme duhet të zbatohen nga të gjitha autoritetet përkatëse përgjegjëse për personat e privuar nga liria brënda zonës së Këshillit të Evropës.

1) Parimi themelor duhet të jetë ndërmarrja e të gjitha veprimeve të mundshme për të mbrojtur shëndetin dhe sigurinë e të gjithë personave të privuar nga liria. Ndërmarrja e një veprimi të tillë kontribuon gjithashtu në ruajtjen e shëndetit dhe sigurisë së personelit.

2) Udhëzimet e OBSH-së për luftimin e pandemisë, si dhe udhëzimet klinike për shëndetin kombëtar, në përputhje me standardet ndërkombëtare, duhet të respektohen dhe zbatohen plotësisht në të gjitha vendet e privimit të lirisë.

3) Disponueshmëria e personelit duhet të përforcohet, dhe personeli duhet të marrë të gjithë mbështetjen profesionale, mbrojtjen e shëndetit dhe sigurisë, si dhe trajnime të nevojshme në mënyrë që të jenë në gjendje të vazhdojnë të përmbushin detyrat e tyre në vendet e privimit të lirisë.

4) Çdo masë kufizuese e marrë ndaj personave të privuar nga liria për të parandaluar përhapjen e COVID-19 duhet të ketë një bazë ligjore dhe të jetë e nevojshme, proporcionale, në respektim të dinjitetit njerëzor dhe e kufizuar në kohë. Personat e privuar nga liria duhet të marrin informacion të plotë, në një gjuhë që ata kuptojnë, dhe për çdo masë të tillë.

5) Ndërsa kontakti i ngushtë personal inkurajon përhapjen e virusit, duhet të bëhen përpjekje të bashkërenduara nga të gjitha autoritetet përkatëse që të përdorin alternativa për privimin e lirisë. Një qasje e tillë është e domosdoshme, në veçanti, në situata të mbipopullimit. Më tej, autoritetet duhet të përdorin më shumë alternativa për paraburgimin, uljen e dënimeve, lirimin e parakohshëm dhe lirimin me kusht (nën mbikqyrje); rivlerësojë nevojën për të vazhduar vendosjen e pavullnetshme të pacientëve psikiatrik; shkarkimin ose lënien në kujdesin e komunitetit, kur është e përshtatshme, banorët e shtëpive të kujdesit shoqëror; dhe të përmbahen, në masën maksimale dhe të mundshme nga ndalimi i migrantëve.

6) Për sa i përket ofrimit të kujdesit shëndetësor, vëmendje e veçantë do të kërkohet për nevojat specifike të personave të ndaluar, në lidhje me grupet e lëndueshme dhe/ose grupet në rrezik, siç janë personat e moshuar dhe personat me kushte mjekësore të mëparshme. Kjo përfshin, ndër të tjera, kontrollin në kërkim të COVID-19 dhe ndjekjen e udhëve për kujdesin intensiv ashtu siç kërkohet. Për më tepër, personat e ndaluar duhet të marrin ndihmë psikologjike shtesë nga personeli në këtë kohë.

7) Ndërsa është e ligjshme dhe e arsyeshme të pezullohen aktivitetet jo thelbësore, të drejtat themelore të personave të ndaluar gjatë pandemisë duhet të respektohen plotësisht. Kjo përfshin në veçanti të drejtën për të ruajtur higijenë adekuate personale (duke përfshirë mundësinë për të pasur ujë të nxehtë dhe sapun) dhe të drejtën e daljes ditore në ajër në ambient të hapur (të paktën për një orë). Për më tepër, çdo kufizim në kontaktin me botën e jashtme, përfshirë vizitat, duhet të kompensohet me gjetjen e mundësive me mjetet alternative të komunikimit (të tilla si telefoni ose komunikimi përmes protokollit të Zërit-ndërmjet-Internetit).

8) Në rastet e izolimit ose vendosjes në karantinë të një personi të ndaluar i cili është i infektuar ose dyshohet se është i infektuar nga virusi SARS-CoV-2, personit në fjalë duhet t'i jepet një kontakt njerëzor kuptimplotë dhe çdo ditë.

9) Masat mbrojtëse themelore kundër keqtrajtimit të personave të cilët janë të ndaluar nga forcat e rendit (mundësimi i një avokati, mjeku, dhe njoftimi mbi ndalimin) duhet të respektohen plotësisht në të gjitha rrethanat dhe gjatë gjithë kohës. Masat paraprake (si detyrimi i vënies se maskave mbrojtëse për personat me simptoma) mund të konsiderohen të përshtatshme në disa rrethana.

10) Monitorimi nga organet e pavarura, përfshirë Mekanizmat Kombëtar Parandalues (MKP) dhe KPT, mbetet një mbrojtje thelbësore kundër keqtrajtimit. Shtetet duhet të vazhdojnë të garantojnë qasjen në organet monitoruese në të gjitha vendet e ndalimit, përfshirë edhe vendet ku personat mbahen në karantinë. Sidoqoftë, të gjitha organet monitoruese duhet të marrin çdo masë paraprake për të respektuar parimin "mos bëj dëm", veçanërisht kur kanë të bëjnë me personat e moshuar dhe persona me kushte mjekësore të mëparshme.